

Kliinisen harjoittelun opas

Lapin keskussairaalassa 2019

OPPAAN SISÄLLYS:

<u>Tervetuloa Lapin keskussairaalaan!</u>	3
Checklist harjoitteluun.....	4
Opiskelija ja ohjaaja.....	5
Lapin keskussairaalan osastojen esittely.....	8
Harjoittelun ensimmäinen päivä.....	19
Potilasturvallisuus.....	26
Turvallisuus.....	35
Työelämän säännöt.....	39
Käytännön ohjeet harjoitteluun.....	45

TERVETULO LAPIN KESKUSSAIRAALAAN!

- LKS tarjoaa opiskelijoilleen laaja-alaisia oppimisympäristöjä sekä haastavia oppimiskokemuksia
- Ammattikorkeakouluopiskelijat varaavat harjoittelupaikat [Jobiilista](#)
- Osasto nimeää opiskelijalle 1–2 henkilökohtaista ohjaajaa, joiden mukaan työvuorot laaditaan
- Opiskelijalta edellytetään vaitiolo- ja salassapitovelvollisuutta henkilökunnan tapaan

HARJOITTELUN CHECK-LIST

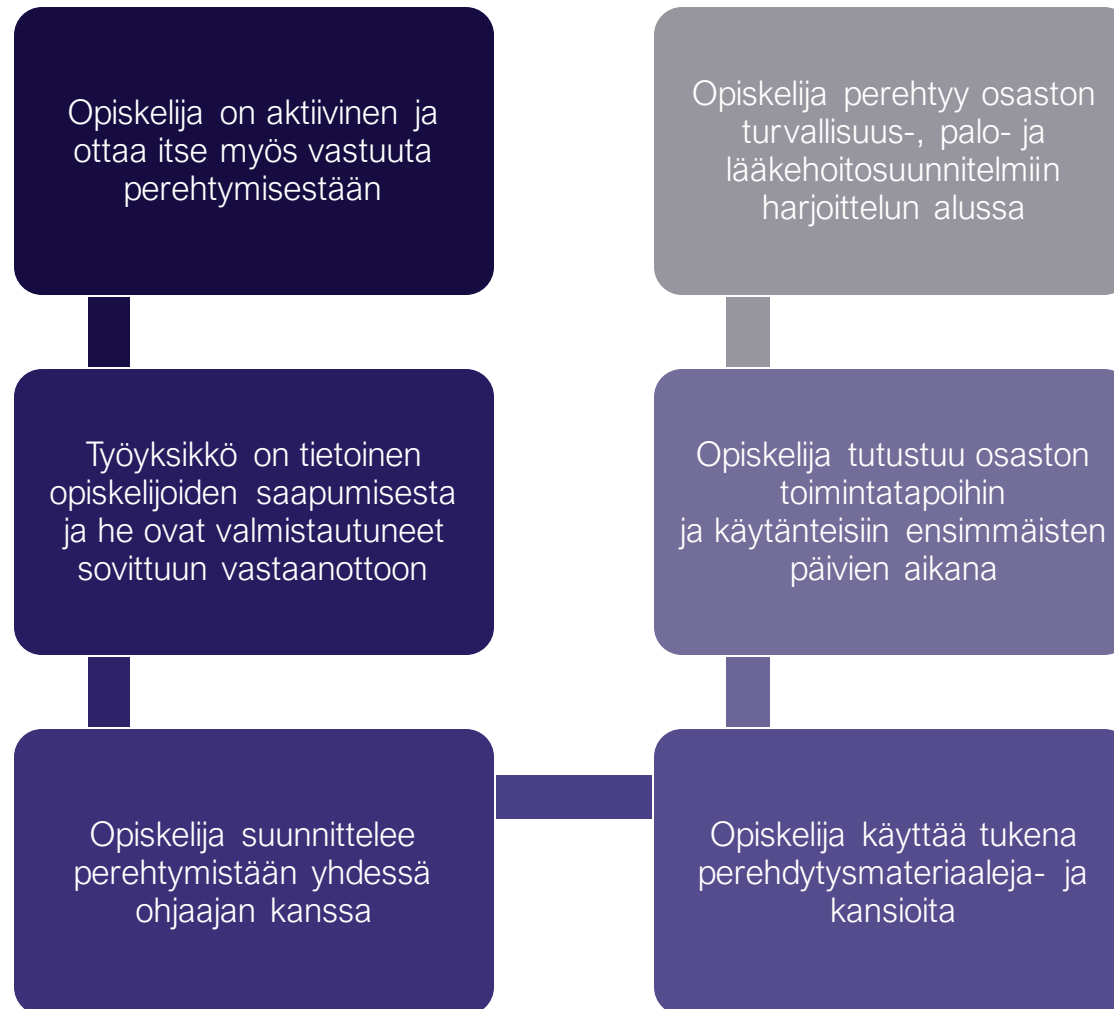
- ✓ Ennen harjoittelun alkua toimitan rikosrekisteriotteen oppilaitokselle
=> lukuun ottamatta sydänpajaa aikuispsykiatrian osastoa
- ✓ Huolehdin tarvittavat tiedot hyvissä ajoin oppilaitokselle tunnuksia ja avaimia varten => säilytän tunnukset ja päivitän ne rekryssä uuteen harjoitteluun mennessä
- ✓ Huolehdin tarvittavan rokotussuojan hyvissä ajoin ennen harjoittelun alkua
=> soveltuvuustodistus eka päivänä mukaan!
- ✓ Tutustun etukäteen LSHP:n tietosujoaoppaaseen
- ✓ Sovimme muiden opiskelijoiden kanssa, kuka ottaa yhteyttä osastolle harjoittelun aloituksesta

- ✓ Otan selvää harjoittelupaikan potilasmateriaalista sekä tutustun teoretietoon
=> helpottaa harjoittelun kulkuja tavoitteisiin pääsyä
- ✓ Otan mukaan nimeulan ja pidän sitä koko harjoittelun ajan
- ✓ Annan CLES-palautteen harjoittelun loputtua
- ✓ Jätän työvuorolistastani kopion harjoitteluyksikköön
- ✓ Otan mukaan innostuneen ja avoimen mielen!
- ✓ Voin halutessani jättää harjoitteluyksikköön yhteystietoni, jos harjoittelu on mennyt hyvin ja olisin valmis tekemään sijaisuuksia

HARJOITTELUUN PEREHTYMINEN

✓ LAATULUPAUS:

Harjoitteluyksikössä henkilöstö toimii opiskelijalle ammatillisena roolimallina huomioiden sosiaali- ja terveydenhuollon arvot, eettiset periaatteet sekä toimintaa ohjaavat lait, asetukset ja ohjeet.

(Opiskelijaohjauksen laatusuositukses 2017.)

OPISKELIJA HARJOITTELUSSA

- Tervehtii asiakkaita ja kohtelee heitä arvostaen
- Esittelee itsensä ja oman roolinsa
- Kysyy asiakkaalta luvan siihen, että saa olla mukana hoitotilanteissa
- Kunnioittaa jokaisen yksilöllisyyttä ja yksityisyyttä sekä huomioi monikulttuurisuuden
- Ohjaa asiakkaita sairauksiin, terveyteen ja sen ylläpitämiseen liittyvissä asioissa oman osaamisensa rajoissa

- Tiedottaa havaitsemistaan epäkohdista ja ongelmista
- Edistää potilasturvallisuutta ja hoidon laatua toimimalla vastuullisesti ja turvallisuusohjeiden mukaisesti
 - Toimii lakien, asetusten ja eettisten arvojen sekä periaatteiden mukaan
- Toimii osaamistasonsa tiedostaen
- Opiskelijalla on riittävä kielitaito kommunikoida asiakkaiden kanssa

OPISKELIJA & OHJAAJA

OPISKELIJAN VELVOLLISUUDET

- On aktiivinen ja oma-aloitteinen
- Noudattaa työvuoroja
- Tekee työvuorot ohjaajan mukaan
- On avoimin mielin
- Kysyy aina mahdollisuuden mukaan potilaalta saako olla mukana hoitotilanteissa
- Kertoo rohkeasti harjoitteluun liittyvistä mahdollisista ongelmista

OHJAAJAN VELVOLLISUUDET

- Perehtyy opiskelijan tavoitteisiin ja huolehtii, että ne ovat realistiset
- Tarkistaa työvuorot
- Perehdyttää opiskelijan työyksikköön
- Ohjaa, neuvoo, opettaa sekä näyttää hyvää mallia
- Näyttää turvallisen hoitajan, hoidon ja lääkehoidon mallin

- Neurologian vuodeosastolla hoidetaan neurologista hoitoa vaativat potilaat
- Potilaat ovat äkillisesti sairastuneita, jatkohoitoon siirtyneitä tai päivystyspoliklinikan kautta tulleita
- Osastolla tehdään myös sovittuja osastotutkimuksia ja kontrollikäyntejä
- Vuodeosastolla on 14 potilaspaikkaa tällä hetkellä, joista 4 paikkaa on AVH-yksikössä (aivoverenkiertohäiriöyksikkö)
- LKS:ssä ei operoida neurokirurgisia potilaita
- [Neurologian vuodeosasto](#)

- Keuhkosairauksien vuodeosastolla tärkeimmät sairausryhmät ovat
 - Hengitysvajeen selvittely ja hoito
 - Keuhkosityövän lääkehoito ja seuranta
 - Keuhkovarjostumien selvittely ja hoito
 - Hengitystieinfektioiden (mm. pneumonia) selvittely ja hoito
 - Astman ja keuhkoahdistumataudin selvittely ja hoito
- Vuodeosastolla on 19 potilaspaikkaa tällä hetkellä
- [Keuhkosairaudet](#)

KIRURGIAN OSASTO 4

- Kirurgian vuodeosasto 4 tarjoaa erikoissairaanhoidon vuodeosastopalveluja, johon potilaat tulevat päivystyksen kautta tai suunniteltuun leikkaukseen (myös OYS:n jatkohoitopotilaat)
- Osastolla on yhteensä 64 potilaspaikkaa tällä hetkellä, jotka on jaettu A- ja B –päättyyn [Osasto 4](#)

A-PÄÄTY

- Gastroenterologia
- Yleiskirurgia
- Korva-, nenä- ja kurkkutaudit
- Silmäkirurgia
- Suukirurgia
- Urologia

B-PÄÄTY

- Ortopedia
- Plastiikkakirurgia
- Käsikirurgia
- (Neurokirurgia)
- Verisuonikirurgia
- Traumatologia
- Yleiskirurgia

- Sisätautien vuodeosasto 5A:lla on yhteensä 34 vuodepaikkaa tällä hetkellä
- Aamuvuorossa työskentelee yleensä 4 työparia, ja iltavuoron hoidosta vastaa 3-4 työparia
- Osasto 5A hoitaa pääasiassa
 - Aineenvaihduntasairauksia (endokrinologia)
 - Ruuansulatuselimistön sairauksia (gastroenterologia)
 - Infektiosairauksia
 - Verisairauksia (hematologia)
 - Reumasairauksia (reumatologia)
 - Sydänsairauksia (kardiologia)
 - [Sisätaudit 5A](#)

- Sisätautien vuodeosasto 5B:llä on 32 potilaspaikkaa tällä hetkellä, joista 4 on osastolla olevassa sydänvalvontayksikössä
- Osaston potilaista noin 60% tulee päivystyspoliklinikan kautta
- Osasto 5B hoitaa pääasiassa
 - Sydäninfarktipotilaita
 - Munuaispotilaita
 - Rytmihäiriöpotilaita
 - Sydämen vajaatoimintapotilaita
 - [Sisätaudit 5B](#)

NAISTENTAUTIEN VUODEOSASTO 6

- Naistentautien osastolla hoidetaan päivystyksellisiä ja ajanvarauksella gynekologisiin leikkauksiin tulevia potilaita sekä mm. gynekologisia tulehduspotilaita ja raskaudenkeskeytyksiä
- Osastolla annetaan myös sytostaattihoidoa syöpäpotilaille
- Vuodeosastolla on myös 6 potilaspaikkaa kirurgisille potilaille
- Yleisimpiä tähystysmenetelmällä tehtyjä toimenpiteitä ovat mm. kohdunpoistot, munasarjojen ja munatorven leikkaukset sekä virtsateiden leikkaukset
- Samassa 6. kerroksessa sijaitsee Naistentautien poliklinikka
- [Naistentaudit ja synnytykset](#)

SYNNYTTÄNEIDEN VUODEOSASTO 6

- Synnytysvuodeosastolla hoidetaan ja tuetaan raskaana olevia sekä synnyttäneitä äitejä ja heidän vastasyntyneitä lapsiaan
- Vauvaa hoivataan ja hänen tilaansa tarkkaillaan silloin kun vanhemmat eivät siihen jostain syystä pysty
- Osastolla tarkkaillaan äidin toipumista synnytyksestä ja imetyksen onnistumista
- Osastohoidossa on myös äitejä, jotka odottavat synnytyksen käynnistymistä ja joiden raskaudenkulussa on jotain poikkeavaa
- Samassa 6. kerroksessa sijaitsee Synnytysvastaanotto sekä äitiys- ja imetyspoliklinikat

[Naistentaudit ja synnytykset](#)

Lastenosasto 8:lla tutkitaan, hoidetaan sekä kuntoutetaan:

- Sisätauteja sairastavia lapsia
- Ihotauteja sairastavia lapsia
- Neurologisia sairauksia sairastavia potilaita
- Tehohoitoa vaativia täysiaikaisia vastasyntyneitä ja keskusia
- Osastolla hoidetaan 0-16- vuotiaat lapset
- Lastenosastoilla (8 & 9) on yhteensä 20 potilaspaikkaa
- [Lastenosasto](#)

Lastenosasto 9:lla hoidetaan:

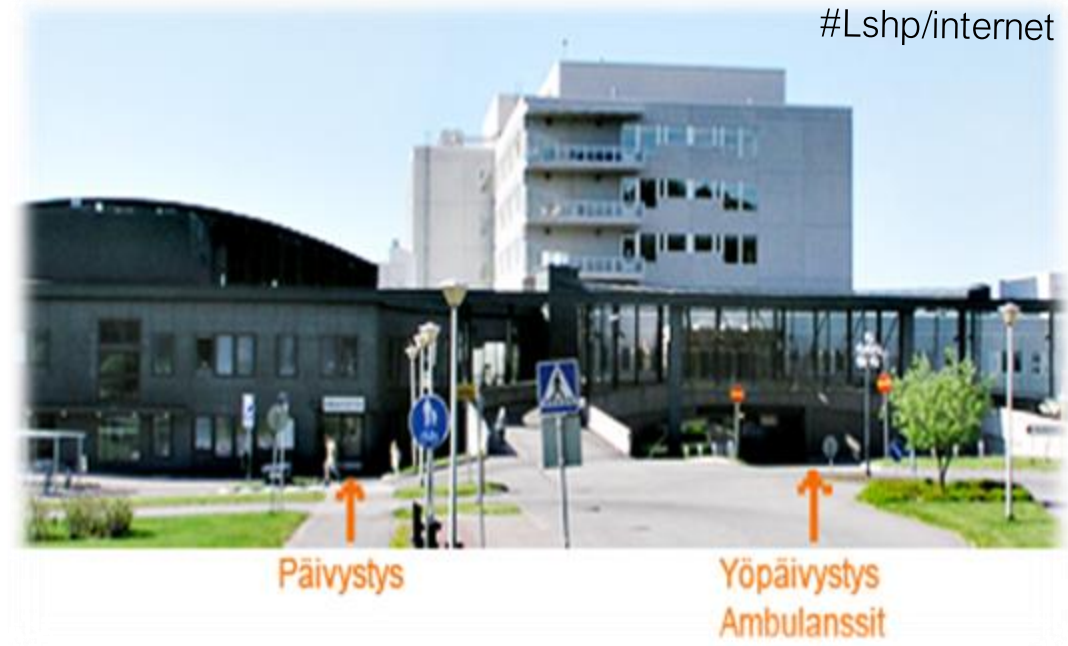
- Infektiopotilaita
- Korva-, nenä- ja kurkkusairauksien potilaita
- Kirurgisia potilaita
- Tavallisimpia infektiosairauksia, joita osasto 9:lla hoidetaan ovat muun muassa hengitystieinfektio- ja virtsatieinfektiot, astma ja ripuli/oksennustautipotilaat
- Osastolla hoidetaan 0- 15- vuotiaat lapset
- Lastenosastoilla (8 & 9) on yhteensä 20 potilaspaikkaa
- [Lastenosasto](#)

- Teho-osastolla hoidetaan potilaita, jotka tarvitsevat jatkuvaa seurantaa ja hoitoa sairauden tai vamman vuoksi
- Hoito tapahtuu teho-osastolla, jos jokin keskeinen elintoiminto on vakavasti häiriintynyt. Tehohoidolla tarkoitetaan yleensä äkillisesti sairastuneen hoitoa
- Päivystysaikana teho-osastolla toteutetaan tarvittaessa myös leikkauspotilaiden hoitoa
- Teho-osastolla on 8 potilaspaikkaa
- [Tehohoito](#)

Päivystyspoliklinikalle tullaan hätä- ja äkillisissä sairaus- ja tapaturmatapauksissa, joissa sairauden tai vamman vuoksi ei voida odottaa seuraavaa arkipäivää, esim:

- Rintakipu, äkillinen hengenhädistys
- Halvausoire, kaatava huimaus, kouristelu
- Äkillinen kova päänsärky, äkillinen sekavuus, tajunnan lasku
- Yleistilan lasku, myös korkean kuumeen yhteydessä
- Kuivumisepäily rajun ripulin ja oksentelun seurauksena
- Tuoreet vammat vähäisiä ruhjeita lukuun ottamatta, vuotava haava
- Todennäköinen luunmurtuma, äkillinen kova vatsakipu
- Alle 22 raskausviikolla runsas verinen vuoto
- Paha korvakipu (lapsi ei hellitä itkemästä, vaikka on lääkitty)
- Virtsauampi
- Mielenterveyspotilaat, joiden tilanne vaatii välitöntä hoitoa
- Alkoholi- ja huumeapotilaat, joiden tilanne vaatii välitöntä hoitoa
- Akuutti ja paha selkäkipu ja puutumisoireet
- Paha allerginen reaktio
- Laaja palovamma

([Päivystys](#))

- Päivystyksessä petipaikkoja on 23
- Aulapotilaita rajaton määrä
- Potilaat ovat kaikenikäisiä

ENSIHOITO

#Lshp/Internet

Ensihoitoyksiköt vastaavat potilaan kiireellisestä ensihoidosta terveydenhuollon ja hoitolaitosten ulkopuolella sekä potilaan kuljettamisesta tarvittavaan terveydenhuollon yksikköön

- Ensihoitopalvelut sisältävät myös valmiussuunnittelun, suuronnettomuusvalmiudet sekä ennalta suunnitellut kiireettömät potilassiirrot
- Lapin kuntiin on sijoitettu ensihoitoyksiköitä, joissa toimii perus- ja hoitotason ensihoitajia
- Lapin sairaanhoitopiirin ensihoitopalveluissa työskentelee n. 175 työntekijää
- Ensihoitokeskuksessa on 24 työntekijää (mm. Ensihoidon vastuulääkäri, ensihoitopäällikkö, kenttäjohtajat, osa ensihoitajista) sekä ylihoitaja ja osastonhoitaja
- [Ensihoito](#)

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tehtävänä on tutkia, hoitaa sekä kuntouttaa psykiatrista hoitoa tai päihdepalveluita tarvitsevia ihmisiä.

Potilailla on:

- mielensterveydenhäiriöitä
- päihdeongelmia
- psykiatrisia sairauksia

Hoito- ja tutkimus:

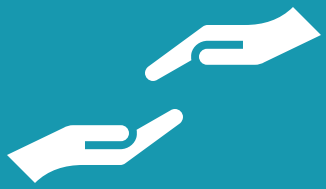
- hoito- yksikön avohoitopalvelut
- intensiivipoliklinikka
- tutkimus- ja hoito-osasto

Palvelut ja konsultaatiot:

- akuuttitiimi, päivystys
- mielitiimi
- yleissairaalapsykiatrianpoli
- Muonio- Enontekiön mielensterveystoimisto
- akuuttiosasto

#Lshp/Internet

Murolan sairaala sijaitsee Muurolassa Totontie 9, n. 25km Rovaniemen keskustasta. Sairaalassa on 3 suljettua osastoa.

Vastaanotto-osasto 1:

- Mielenterveyslain nojalla tahdosta riippumatonta tutkimusta ja suljettua hoitoa tarvitsevat potilaat
- Psykoosin vuoksi itselleen ja muille vaaralliset potilaat
- Delirium- ja huumeapotilaat sekä muuta vaikeaa päihderiippuvuutta sairastavat potilaat
- Kriisi-, masennus- sekä ahdistus- ja pelkotiloista kärsivät potilaat
- Tulevat esim. päivystyksen kautta
- 14 potilaspaikkaa

Tutkimus- ja hoito-osasto 4:

- Psykoosin tutkimus ja hoito-osasto
- Potilaat kärsivät vakavista, psykoosin mielenhäiriöistä
- Kaikille laaditaan yksilöllinen hoitosuunnitelma ja tavoitteet
- Potilaat tulevat avohoidosta tai sairaalan muilta osastoilta
- 14 potilaspaikkaa

Hoito- ja kuntoutusosasto 3:

- Psykiatrian klinikka eli osasto 3 on vaativan hoidon ja kuntoutuksen osasto
- Vaikeahoitoisten potilaiden sekä THL:n valvonnassa olevien, rikoksista tuomittujen mutta syyntakeettomana hoitoon määrättyjen potilaiden hoito
- Act-malliin perustuva avohoitotiimi, joka jakautuu myös asiakkaiden luo
- 16 potilaspaikkaa

HARJOITTELUN ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

TUNNUKSET

- Ennen kuin harjoittelu alkaa, opiskelija tutustuu tietosuojakäsikirjaan sekä allekirjoittaa ATK- työskenntelyn tietosujoaohjeet, jonka jälkeen opiskelija on oikeutettu saamaan tunnukset potilaskertomusjärjestelmiin
- Lapin Ammattikorkeakoulussa hoitotyön koulutusvastaava sekä opintosuunnittelija tilaavat kulkuavaimet sekä ESKO- potilastietojärjestelmätunnukset vähintään kaksi viikkoa ennen harjoittelun alkamista (opiskelija huolehtii)
- Valmiit ESKO-tunnukset voidaan noutaa rekrytointiyksiköstä
- Sihteeri on paikalla rekrytointiyksikössä pääsääntöisesti arkisin klo 8:30 - 14
- Ulkopaikkakunnalta tuleva opiskelija saa oman oppilaitoksen harjoittelun ohjaavalta opettajalta tiedon ESKO - tunnuksista sekä kulkuavaimista
- [Opiskelijat - sosiaali- ja terveydenhoito](#)

HARJOITTELUN ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

TUNNUKSET REKRYSTÄ

1. Käänny 0-kerroksen Karpalo-ravintolan edestä oikealle käytävän päähän, ja sieltä edelleen oikealle

2. Jatka sitten lasioven läpi suoraa käytävää, kunnes eteen tulee hissi

3. Mene hissillä 1-kerrokseen rekrytointiyksikköön

4. 1-kerroksessa käänny oikealle ja jatka käytävää pitkin, kunnes rekrytointiyksikkö tulee

HARJOITTELUN ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

Avaimet, tunnukset...

AVAIMET

- ✓ Haen talon yleisen avainlätkän aulan infosta ennen harjoittelun alkua
- ✓ Varaudun todistamaan henkilöllisyyteni
- ✓ Jos en jostain syystä aloita harjoittelua sovittuun aikaan, soitan infoon ja ilmoitan asiasta
- ✓ Palautan avainlätkän infoon heti harjoittelun loputtua

TUNNUKSET

- ✓ Annan oppilaitokselle vaaditut tiedot itsestäni ennen harjoittelun alkua
- ✓ Haen ESKO-tunnukset ja muut tunnukset LKS:n rekrytointikeskuksesta ennen ensimmäistä harjoittelua
- ✓ Säilytän tunnukset joka harjoitteluun ja niiden unohtuessa päivitän ne rekryssä

HARJOITTELUN ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

TYÖVAATETUS

- Hae aulan neuvonnasta kulkuavain, jolla pääset 00-kerrokseen pukukopeille
- Neuvonnasta saat myös pukukaapin numeron
=> pukukaappi on varustettu numerolukolla, johon saat koodin ja ohjeistuksen
- Joskus kaikki pukukaapit voivat olla varattuja
=> voit käydä kysymässä vapautuneita pukukaappeja harjoittelun edetessä
=> voit säilyttää arvotavarat sen aikaa harjoitteluyksikön lukollisessa kaapissa
- Tyhjät ja auki olevat kaapit eivät ole vapaita!
=> käytä vain sinulle annettua pukukaappia

HARJOITTELUN ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

TYÖVAATETUS

- Lapin sairaanhoitopiiri vuokraa työvaatteet keskuspesulalta
- Työvaatetuksesta määräävät terveydenhuolto - ja työturvallisuuslait sekä elintarvikelainsäädäntö

TYÖKENGÄT:

- Opiskelija hankkii työkenkät itse.
- Kenkät tulee olla siistit sisäkenkät.
- Sisäkenkien on oltava tukevat, turvalliset sekä helposti puhdistettavissa.
- Avonaisissa kengissä tulisi olla takaremmi oman ja potilaiden turvallisuuden takaamiseksi.
- Sisäkenkien likaantuessa vereen tai eritteisiin, ne tulee puhdistaa välittömästi.

TYÖVAATTEET:

- Työvaatetusta käytetään vain työpaikalla, työaikana ja työtehtävissä.
- Työnantaja huolehtii suojavaatteiden hankinnasta, puhtaudesta sekä huollosta, niitä ei viedä kotiin pestäväksi.
- Asiallinen pukeutuminen on tärkeää hoitotyössä, sillä se lisää potilasturvallisuutta.
- Omat vaatteet eivät saa näkyä suojavaatteiden alta.
- Vilutakki on lyhythihainen ja sitä ei tule käyttää potilastyössä. Vilutakki vaihdetaan puhtaaseen päivittäin tai jos takki on likainen.
- Työvaate tulee vaihtaa päivittäin ja mikäli se on likainen, märkä tai epäsiistin näköinen.
- Päivän päätteeksi suojavaatteet laitetaan pukuhuoneista löytyviin pyykkisäkkeihin. Taskut tulee tarkistaa, jotta pyykkisäkkiin ei mene lappuja, joissa on potilastietoja.

HARJOITTELUN ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

TYÖVAATETUS

HOX! Henkilökunnan takaovi sijaitsee sisäpihalla, tekniikan lastauslaiturin vieressä.

- Työvaatteet löytyvät yhteisestä vaatevarastosta
=> jos tulet työvuoroon LKS:n henkilökunnan takaovesta, löytyy vaatevarasto heti vasemmalta

- Ota vain yhdet työvaatteet kerralla
=>älä hamstraa vaatteita kaappiin, jotta vaatteita riittää kiertoon

- 00-kerroksessa on useita pukuhuoneita, infosta saat tietää mikä on omasi

- Muista, että pukuhuoneeseen pääsee vain avainlätkällä!

- Muista tyhjentää työvaatteiden taskut huolellisesti ennen pyykkiin laittoa!

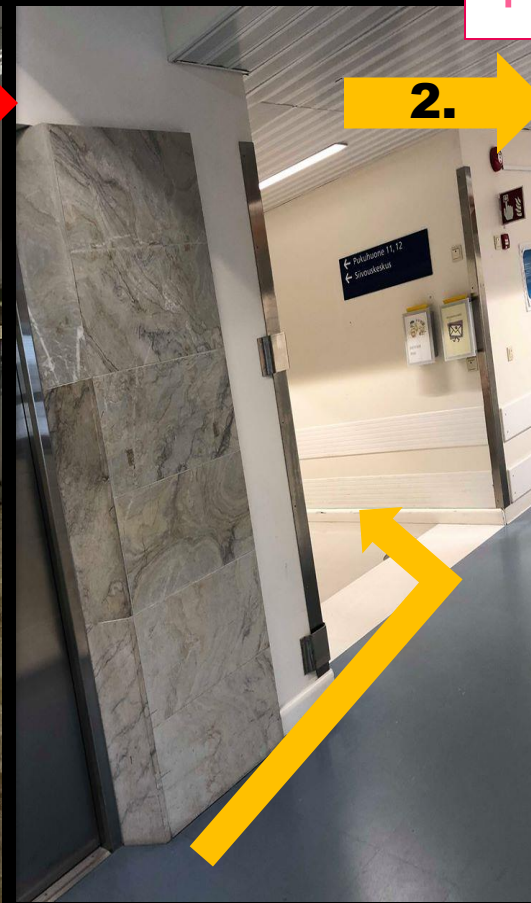
Henkilökunnan takaovi.

HARJOITTELUN ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

PUKuhuoneet

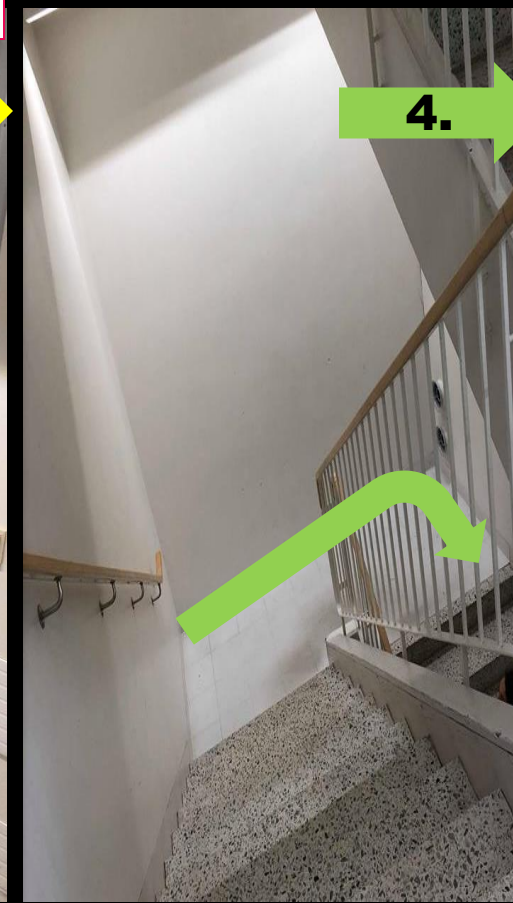
1. Mene aulassa olevilla hisseillä tai portaita pitkin 0-kerrokseen

2. Kun pääset hissillä 0-kerrokseen, käänny hissien taakse oikealle

3. Hissien takaa löydät oven, josta pääset portaikkoon

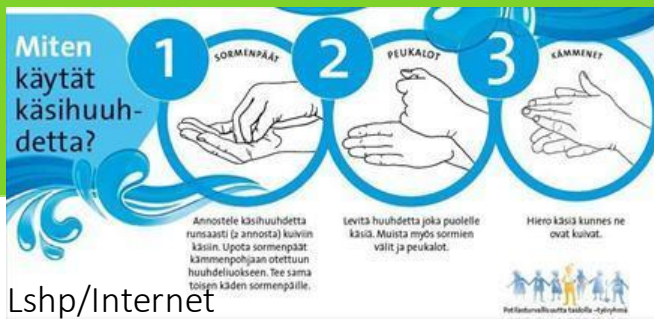
4. Mene portaat alas 00-kerrokseen

5. Mene oven läpi 00-kerrokseen, josta löydät vaatevaraston ja pukuhuoneet

POTILASTURVALLISUUS

Aseptiikka ja käsihygienia

- Käsien desinfiektion tarkoituksena on poistaa käsistä tarttuvia mikrobeja ja estää tartunnan siirtyminen ihmisestä toiseen
- Kun käden iho on puhdas sekä terve, se hengittää ja on hyvä suoja mikrobeja vastaan
- Käsien rasvaaminen edistää ihon kunnon hyvänä pysymistä
- Suojaa ihorikot ja toimi erityisen varovasti, jos ihosi on rikki
👉 **suojaat potilasta ja itseäsi**

POTILASTURVALLISUUS

Aseptiikka ja käsihygienia

- Ota alkoholihuuhdetta kaksi painallusta (3-5ml) ja hiero käsiä 20-30 sekuntia
- Hiero käsiä siihen asti, että ne ovat kuivat!

KÄSIEN DESINFEKATIO

- Desinfioi kädet hieromalla niihin alkoholihuuhdetta
 - Ennen ja jälkeen potilaskontaktin
 - Ennen ja jälkeen potilaan lähiympäristöön koskettamisen
 - Eri työtehtävien, työvaiheiden sekä tilojen välillä
 - Ennen suojakäsineiden pukemista ja niiden riisumisen jälkeen
 - Ennen puhtaisiin hoito- ja tutkimusvälineisiin koskemista
 - Ennen aseptista toimenpidettä
 - Hoitotoimenpiteiden välissä ennen puhdasta työvaihetta
 - Eritteiden käsittelyn jälkeen
 - Osastolle mennessä ja sieltä lähdettäessä

KÄSIEN PESU

- Pese kädet vedellä ja saippualla, mikäli niissä on näkyvää likaa
- Pese kädet riittävän ylhäältä käsivarresta haalealla vedellä sekä saippualla
- Pese käsien lisäksi huolella kynsinauhojen alustat näkyvän lian poistamiseksi
- Aseptinen omatunto!

POTILASTURVALLISUUS

Aseptiikka ja käsihygienia

SUOJAKÄSINEIDEN KÄYTTÖ:

- Käsineet suojaavat sinua saamasta tartuntoja sekä infektion leviämisen ihmisestä tai ympäristöstä toiseen
- Käsineet
 - Valitse oikeankokoiset käsineet
 - Aseta ne desinfiotuihin käsiin
 - Älä pese tai desinfioi käsineitä
 - Vaihda käsineet riittävän usein
 - Riisumisen jälkeen desinfioi kädet
- Suojakäsineitä käytetään koskettaessa
 - Verta
 - Kehon nesteitä
 - Eritteitä
 - Kontaminoituneita alueita
 - Limakalvoja
 - Rikkinäistä ihoa

POTILASTURVALLISUUS

Lääkehoito

THL 2015:

[Turvallinen lääkehoito.](#)

- Huolehdi, että hallitset riittävästi lääkehoidon teoreettista tietoa sen toteutusta varten
- Suorita kyseisen harjoittelun lääkelaskut hyväksytysti ennen harjoittelun alkua
- Opiskelijana osallistut lääkehoitoon siinä määrin, kuin sinulla on valmiuksia ja osaamista
→ uskalla sanoa ja kysyä rohkeasti
- Tutustu osaston lääkehoitosuunnitelmaan ja toteutukseen
- Lääkehoidon turvallisuus ja sen edistäminen kuuluu opiskelijana myös sinulle → ASEPTIIKKA JA HUOLELLISUUS

POTILASTURVALLISUUS

Lääkehoito

- Täytä lääkehoitopassia ja huolehdi myös ohjaajasi merkinnöistä → näin voit osoittaa nykyistä lääkehoidon osaamistasi [lääkehoitopassilla](#)
- Käy lääkehoidon tavoitteet läpi yhdessä ohjaajasi kanssa → näin voitte yhdessä harjoitella ja toteuttaa turvallista lääkehoitoa sekä arvioida sitä
- Toteuta lääkehoitoa AINA ohjaajan tai muun työntekijän valvonnassa
- Toteuta lääkkeiden ja laimennosten käyttökuntoon saattamista sekä laskimonsisäistä nestehoitoa välittömän valvonnan alaisena

POTILASTURVALLISUUS

(Tartuntatautilaki 2018.)

<https://www.finlex.fi/fi/laki>

Rokotukset

Opiskelijan ollessa työharjoittelussa sellaisessa sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteessä, jossa hoidetaan tartuntatautiin vakaville seurauksille alttiita, tulee hänellä olla tarvittavat rokotukset *tartuntatautilain pykälän 48* mukaan.

- Yleiseen rokotusohjelmaan kuuluvat rokotukset
- Rokotuksen tai sairastetun taudin tuottama suoja tuhkarokkoa ja vesirokkoa vastaan
- Rokotus influenssaa vastaan
- Rokotus hinkuyskää vastaan, jos harjoitteluyksikössä hoidetaan alle 12kk ikäisiä lapsia
- Tarkista rokotussuojan riittävyys ja ajankohtaisuus hyvissä ajoin:
 - Työelämän rokotukset –osiosta [Opiskelijoiden rokotukset](#)
 - Opiskelijaterveydenhuolto
- Huolehdi rokotukset ja tarvittavat todistukset opiskelijaterveydenhuollosta

Rokotukset

Rokotussuoja on yksilön terveystieto:

- Opiskelija voi halutessaan kertoa suojautumisestaan
- Mikäli opiskelija ei halua kertoa, tai suojaus ei ole kunnossa, EI työnantajalla ole velvoitetta ottaa opiskelijaa harjoitteluun

Lapin sairaanhoitopiirin toimintayksikössä työharjoittelun aloittava opiskelija:

- Hankkii soveltuvuustodistuksen opiskelijaterveydenhuollosta
- Todentaa rokotussuojan ja soveltuvuuden harjoitteluyksikön opiskelijavastaavalle tai muulle valitulle henkilölle

POTILASTURVALLISUUS

Suojainten käyttö

KÄDET

- Kätet desinfioidaan potilashuoneeseen mentäessä ja sieltä lähdettäessä
- Ennen ja jälkeen potilaskohtamisen
- Eri tehtävien ja työvaiheiden välillä
- Suojahanskojen pukemisen ja niiden riisumisen jälkeen
- Kätet pestään saippualla, mikäli niissä on näkyvää likaa

SUOJAKÄSINEET

- Käytetään koskettaessa
 - Verta
 - Kehon eritteitä
 - Kontaminoituneita alueita
 - Limakalvoja
 - Rikkinäistä ihoa
 - Käsiteltäessä kemikaaleja
- Suojakäsineiden käyttö ei korvaa käsien desinfektiota!

SUU- NENÄSUOJA

- Käytetään toimenpiteissä, joissa voi roiskua verta, kehon eritteitä tai nesteitä
- Suu- nenäsuojus on kertakäyttöinen ja se tulee laittaa roskeen heti käytön jälkeen

SUOJATAKKI, SUOJAESILIINA

- Suojaesiliinoja tai suojatakkeja käytetään aina, jos on vaara eritteistä
- Tarkoituksena estää työasun kontaminoituminen
- Suojatakki ja suojaesiliina ovat kertakäyttöisiä

SUOJAINTEN PUKEMINEN

- Suojaimet tulee pukea tietyssä järjestyksessä:
 - Käsien desinfektio
 - Suu- nenäsuojus
 - Hius- ja silmäsuojus
 - Käsien desinfektio
 - Suojatakki
 - Suojakäsineet

Kysy harjoittelusi ohjaajalta lisätietoja erilaisista eristyksistä sekä toimintaohjeista niissä!

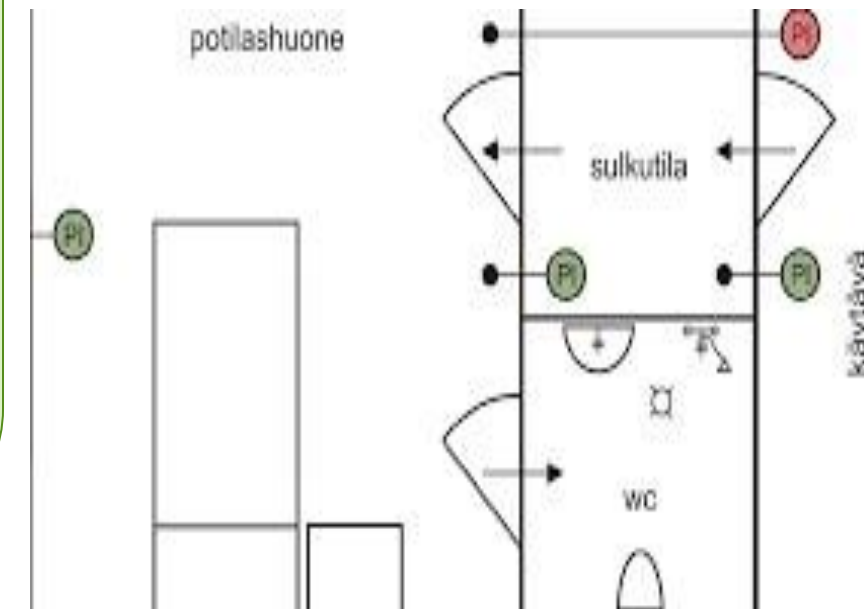
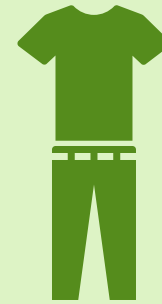
Muista käsien desinfektio
työvaiheiden välissä!

POTILASTURVALLISUUS

Suojainten käyttö

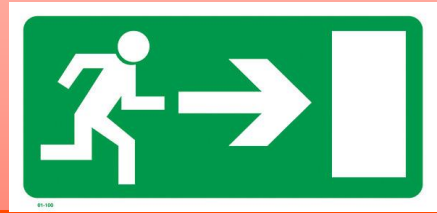
SUOJAVAAATTEIDEN RIISUMINEN

- Riisu suojakäsineet
- Avaa takin tarrat tai nauhat
- Riisu suojatakki koskematta ulkopintaa
- Desinfioi kädet käsihuuhteella
- Ota suojalasit/huissuojus pois
- Ota suu-nenäsuojus pois
- Desinfioi kädet käsihuuhteella

(Työterveyslaitos 2012.)

TURVALLISUUS

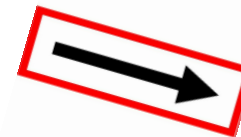
Toiminta poikkeustilanteissa

- Selvitä missä harjoittelupaikan elvytyskärry sijaitsee ja tutustu siihen
- Tutustu potilashuoneiden/osastojen hälytysjärjestelmiin ja varmista mistä voit kutsua tarvittaessa apua
- Tutustu harjoitteluyksikkösi palo- ja turvallisuussuunnitelmaan
- Käy läpi yhdessä ohjaajasi kanssa missä osaston poistumis-/hätäuloskäynnit sijaitsevat
- Lapin keskussairaalassa on väkivallan suhteen 0-toleranssi!

SELVITÄ TURVALLISUUDEN
KANNALTA TÄRKEÄT
PUHELINNUMEROT
HARJOITTELUN ALUSSA!

TURVALLISUUS

Neulanpisto- ja veri- kontaktitapahtumat

=verta/eritteitä joutuu silmiin,
suhun tai haavaiselle iholle
tai eritteinen/verinen neula
läpäisee ihon

- Voit ennaltaehkäistä tapaturmia olemalla huolellinen ja hävittämällä käytetyt välineet oikeaoppisesti
- Käytä aina suojakäsineitä, jos olet tekemisissä veren, rikkinäisen ihon tai muiden eritteiden kanssa
- Käytä muita tarvittavia suojavälineitä (suu-nenäsuojukset, silmäsuojaimet), jos työssä on vaara eriteroiskeille
- Laita neulat ja muut terävät jätteet välittömästi särmäjäteastiaan!
=> **ÄLÄ** laita neulaa takaisin suojaan tai kuljeta niitä mukana paikasta toiseen

TURVALLISUUS

Neulanpisto- ja veri- kontaktitapahtumat

Jos verta tai muita eritteitä
joutuu *silmiin tai suuhun* =>
huuhtele runsaalla vedellä
2-3min

NEULANPISTON ENSIAPU

MIHIN OTAT YHTEYTTÄ

- Huuhtele pistopaikka/haava runsaalla vedellä n. 5min ajan
- Älä purista pistokohtaa/haavaa vaan anna sen vuotaa ja poista mahdolliset vierasesineet
- Laita pistokohdan päälle alkoholihaude 2 minuutiksi (vähintään 70%)

- Kerro ensimmäisenä harjoittelusi ohjaajalle tai henkilökunnalle, mitä on käynyt
- Mikäli lähdepotilas on tiedossa, ota ylös nimi ja henkilötunnus
- Altistunut menee päivystyspoliklinikalle, jossa otetaan tarvittavat verikokeet

TURVALLISUUS

Neulanpisto- ja veri- kontaktitapahtumat

ÄLÄ PELKÄÄ KERTOA
HENKILÖKUNNALLE
VAHINGON SATTUESSA!!

JATKOTOIMINTA- OHJEET

- Altistuneelle huolehditaan tarvittavat rokotukset
- Opiskelijat tekevät vahinkoilmoituksen omaan opiskelijaterveydenhuoltoon
- Jatkoseuranta on opiskelijaterveydenhuollossa siellä, missä opiskelija virallisesti opiskelee
- Tarvittavat verikokeet otetaan 0, 1 ja 3kk kohdalla altistumisesta ja toimitaan niiden vastausten mukaan
- Opiskelija saa verikokeiden tulokset omasta opiskelijaterveydenhuollosta

TYÖELÄMÄN SÄÄNNÖT

Omat tavoitteet
& palaute

Laadin
henkilökohtaiset
tavoitteet ennen
harjoittelun alkua

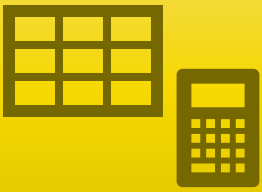
Käymme ne ohjaajien
kanssa läpi
harjoittelun alussa

Käymme läpi nykyistä
osaamistani ja
oppimistavoitteitani

Pyydän ja annan
harjoittelun aikana
aktiivisesti palautetta

Jos harjoittelussa on
mielestäni
epäkohtia, tuon ne
rohkeasti esille

Annan harjoittelun
loputtua CLES-
palautteen ja kirjaan
sen ylös viralliseen
työvuorolistaan

TYÖELÄMÄN SÄÄNNÖT

Työvuorot

- Noudata harjoittelussasi työaikalakia
- Pyri suunnittelemaan työvuorot harjoittelun alussa ohjaajiesi työvuorojen mukaan
- Merkkää sairastuminen työvuorolistaan S-merkinnällä
- Kirjoita työvuorolistaan tarvittavat yhteystiedot
=> ohjaava opettaja, ohjaaja

- Kirjoita työvuorot selkeästi mustekynällä kellonaikoineen
=> työvuorolista on virallinen asiakirja
- Jätä harjoittelun loputtua osastolle alkuperäisen työvuorolistan kopio allekirjoitettuna
- Hox! Osastolle jäävässä työvuorolistassa ei tule näkyä itsenäisen työskentelyn tunteja

TYÖELÄMÄN SÄÄNNÖT

Työvuorot

- Työvuorot ovat 3:ssa vuorossa eli aamu-, ilta- ja yövuoroja (yksiköstä riippuen)
- **Aamuvuoro** tarkoittaa yleensä 7-15 vuoroa
- **Iltavuoro** tarkoittaa yleensä 13-21 vuoroa
- **Yövuoro** tarkoittaa yleensä 21-7:15 vuoroa
- *Vuorojen kellonajat vaihtelevat kuitenkin osastoittain!*
- Työvuorot tulee suunnitella mahdollisimman pitkään oman ohjaajan mukaan
- Mikäli opiskelijalla on omia menoja ja työvuoro ei oman ohjaajan kanssa onnistu
 - ↳ Tulee asiasta sopia ohjaajan kanssa
 - ↳ Tulee työvuorot suunnitella niin, että niissä on silloin merkitty ohjaaja opiskelijalle

TYÖELÄMÄN SÄÄNNÖT

Sairastuminen ja poissaolot

- Sairastumisia tapahtuu ja niistä tulee ilmoittaa aina harjoittelupaikkaan hyvissä ajoin ennen työvuoroa
=> muista tehdä muutokset työvuorolistaan
- Sairaspoissaolojen harjoittelutuntien korvaaminen on hyvin oppilaitoskohtainen ja tunnit korvataan sovittujen käytäntöjen mukaan
 - Käytännöt sairastodistuksista vaihtelee
=> tarkista opettajalta ja harjoitteluyksiköstä

TYÖELÄMÄN SÄÄNNÖT

Savuttomuus

- Lapin keskussairaalan tavoitteena on savuttomuus
- Tupakoinnin rajoittamisella halutaan suojata potilaita, vierailijoita sekä työntekijöiltä passiiviselta tupakoinnilta
- Sairaalan alueella on merkattu selvästi paikat, joissa tupakointi on sallittua
- [Tupakointi keskussairaalassa](#)

TYÖELÄMÄN SÄÄNNÖT

Puhelimen käyttö

- Älä käytä omaa puhelinta potilastyötä tehdessäsi
→ myös tietosuoja kyseessä
- Voit säilyttää puhelinta päivän ajan esim. harjoitteluyksikön lukollisessa kaapissa
→ puhelin kontaminoituu työasun taskussa
- Älä kuvaa puhelimella sairaalan tiloissa
- Voit sovitusti vastata harjoitteluyksikön puhelimiin

KÄYTÄNNÖN OHJEITA HARJOITTELUUN

Ulkoasu

- Sormukset, rannekellot sekä käsikorut ovat kiellettyjä terveydenhuoltotyössä sillä ne estävät käsihygienian toteutumisen
- Kynnet eivät saa ulottua sormenpäiden yli ja kynsien reunan on oltava sileät
- Rakenne- ja geelikynsien sekä kynsikorujen käyttö on ehdottomasti kiellettyä
- Kynsilakan käyttö ei ole sallittua
- Kynsien alukset on pidettävä siisteinä

- Pitkät hiukset tulee pitää kiinni
- Lävistyskorujen tulee olla täysin parantuneet
 - lävistyksessä ei saa olla minkäänlaisia tulehduksen merkkejä kuten punoitusta, turvotusta, arkuutta tai eritystä
 - hoitajan lävistykset ovat infektioriski potilaalle
- Isoja koruja ei ole sallittua käyttää lävistyksissä eikä korvissa
 - potilas voi tarttua koruun
- Pienet nappikorvakorut ovat sallittu
- Hajusteiden käyttö ei ole sallittua potilastyössä

KÄYTÄNNÖN OHJEITA HARJOITTELUUN

Ulkoasu

Käsissä ei saa pitää mitään ylimääräistä, kuten kynsilakkaa, sormuksia tai rannekoruja/kelloja

Pitkät hiukset tulee pitää aina kiinni!

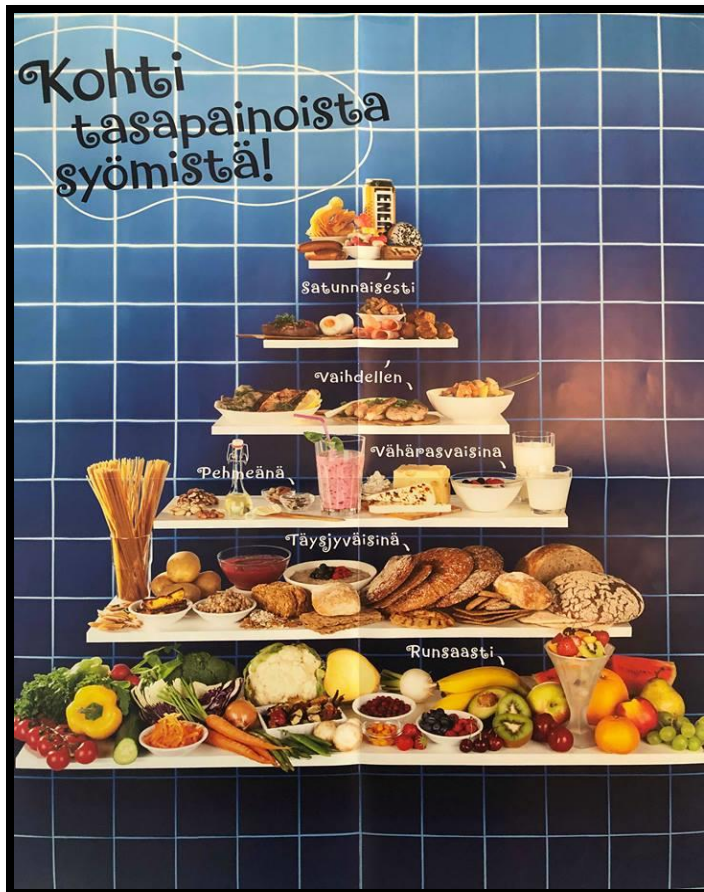
Harjoittelussa tulee käyttää avainnauhaa, jossa on turvalukitus => suojaat sillä itseäsi

KÄYTÄNNÖN OHJEITA HARJOITTELUUN

Ruokailu

Lapin keskussairaalan 0-kerroksessa toimii ruokala, josta opiskelija saa opiskelijakortilla alennettuun hintaan lounaan ja päivällisen tai salaatin:

- Lounaan hinta on 2,60€ (keitto- ja salaattilounas 2,40€)
- Päivällinen ja aamupala on 4,35€ (päivälliseen sisältyy jälkiruoka)
- Lapin keskussairaalassa on myös kanttiini, josta saa pientä välipalaa. Kanttiini sijaitsee 2-kerroksessa samassa aulassa sisääntulon kanssa
- Iltavuoroon tullessa ruoan voi tilata etukäteen osastolle potilasruoan mukana
- Opiskelija saa myös tuoda omat eväät harjoitteluun. Jokaiselta osastolta löytyy jääkaappi ja mikro, jossa omat eväät on mahdollista säilyttää ja lämmittää.

KÄYTÄNNÖN OHJEITA HARJOITTELUUN

Pysäköinti

- Sairaalan edustalla on parkkipaikkoja autolla tulijoille
- => pysäköinti on kielletty pääsisäänkäynnin ajorampille
- LKS:n parkkipaikat ovat usein täynnä, sillä ne toimivat sekä henkilökunnalle että sairaalan asiakkaille
- Vilkan edustalla on myös 170 parkkipaikkaa
- Henkilökunnan tolpassille ja varatuille paikoille ei saa jättää autoa
- Myös Porokadulla ja sairaalan edustalta kulkee paikallisliikenne => aikataulut <https://www.linkkari.fi/>

OPINNÄYTETYÖN TUOTOS

Oppaan ovat luoneet kaksi viimeisen vuoden sairaanhoitajaopiskelijaa toiminnallisen oppinnäytetyön tuotoksena.

Opas on tehty opiskelijan näkökulmasta.

Sairaanhoitajaopiskelijat ovat pohtineet, mitä asioista olisi ollut hyvä tietää ennen Lapin keskussairaalaan harjoitteluun tulemistä.

Oppaaseen tulevat asiat on pohdittu yhdessä LSHP:n työntekijöiden sekä opiskelijoiden kanssa.

Tiedot oppaassa ovat LSHP:n virallisia ohjeita.

